

Sayın yazar(lar),

Bilindiği üzere 2020 yılında uygulanmak üzere TR Dizin Dergi Değerlendirme kriterleri güncellenmiş, özellikle bilimsel araştırmalarda olması gereken etik kurul izni ile ilgili maddeler detaylandırılmıştır. Etik kurallar başlığı altında belirtilen, "Etik kurul izni gerektiren çalışmalar için talep edilen belge ve bilgiler süreci 2020 yılında başlayan yayınlar için zorunlu olacaktır. Niteliği itibarıyla etik kurul onayı zorunlu olan makalelerin etik kurul onayı alınmadan yayınlanması mümkün değildir.

TR Dizin Etik Kurallarla ilgili AÇIKLAMA ve BİLGİLENDİRME

Kriterlerde geçmiş yıllarda yer alan Etik Kurallarla ilgili maddeler 2020 yılında açıklamalarla detaylandırılmış, araştırma alanında etik kurul izni gerektiren çalışmalar için izinlerin alındığı varsayılarak "izinle ilgili bilgilere makalede yer verilmesi" hususu kriterlere eklenmişti.

SORU: Tüm makaleler için etik kurul izni gerekli midir?

Hayır. Kriterlerde de "Etik Kurul İzni gerektiren" makaleler olarak belirtilmektedir.

Etik Kurul izni gerektiren araştırmalar aşağıdaki gibidir:

- Ø Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar
- Ø İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- Ø İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Ø Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar,
- Ø Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar,

Ayrıca;

- Ø Olgu sunumlarında "Aydınlatılmış onam formu"nun alındığının belirtilmesi,
- Ø Başkalarına ait ölçek, anket, fotoğrafların kullanımı için sahiplerinden izin alınması ve belirtilmesi,
- Ø Kullanılan fikir ve sanat eserleri için telif hakları düzenlemelerine uyulduğunun belirtilmesi

SORU: Geçmiş yıllarda tamamlanmış çalışma ve tezden üretilen yayınlar için geriye dönük etik Kurul izni alınmalı mıdır?

2020 yılı öncesi araştırma verileri kullanılmış, yüksek lisans/doktora çalışmalarından üretilmiş (makalede belirtilmelidir), bir önceki yıl dergiye yayın başvurusunda bulunmuş, kabul edilmiş ama henüz yayımlanmamış makaleler için geriye dönük etik kurul izni gerekmemektedir.

SORU: TR Dizin'in bu kuralları ile üniversiteler dışında yapılan yayınlara kısıt mı getirilmiştir ?

Hayır. Üniversite mensubu olmayan araştırmacılar da bölgelerinde bulunan Etik Kurul'lara başvurabilmektedir.

AYRICA:

Dergilerde yayımlanacak makalelerde etik kurul izni ve/veya yasal/özel izin alınmasının gerekip gerekmediği makalede belirtilmiş olmalıdır. Eğer bu izinlerin alınması gerekli ise, izinin hangi kurumdan, hangi tarihte ve hangi karar veya sayı numarası ile alındığı açıkça sunulmalıdır.

Çalışma insan ve hayvan deneklerinin kullanımını gerektiriyor ise çalışmanın uluslararası deklasyon, kılavuz vb. uygun gerçekleştirildiği beyan edilmelidir.